

KIRKON MEDIASÄÄTIÖ sr TOIMINTAKERTOMUS 2018

Toiminta-ajatus

Säätiön tarkoituksena on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon arvoperustalta lähtien tukea ja edistää uskontoa ja elämänkatsomusta käsittelevien ohjelmien sekä muiden sähköisen median hankkeiden tekemistä, levittämistä ja esittämistä valtakunnallisissa medioissa. Tätä tarkoitustaan säätiö toteutti vuonna 2018 jakamalla kaksi kertaa tukea yhteensä 36 ohjelmahankkeelle.

Toimintavuosi 2018

Kirkon mediasäätiö sr / Kyrkans mediestiftelse sr perustettiin vuonna 2005. Säätiön perustajina olivat 24 seurakuntaa / seurakuntayhtymää sekä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus. Vuosi 2018 oli säätiön kolmastoista varsinainen toiminnallinen vuosi. Säätiö jakoi tukea toiminta-ajatuksensa mukaisesti kaksi kertaa vuodessa.

Tukihakemusten määrä laski hiukan (4%) edelliseen vuoteen nähden, yhteensä niitä oli 154 kappaletta. Sen sijaan haettu tukimäärä nousi edellisestä vuodesta (11%) johtuen muutamien yksittäisten hankkeiden ylimitoitetusta tukisumma-anomuksesta. Yleisesti voidaan todeta, että anotut summat ovat vuosien myötä laskeneet realistisemmalle tasolle, johon on ollut selkeästi vaikuttamassa tehdyt tukipäätökset ja eri tekijätapaamisissa selkeytetty säätiön tuenjaon periaatteet.

Tuen hakemisen ja jakamisen painopiste oli edelleen tv-ohjelmien ja erityisesti tv-dokumenttien tekemisessä, 51% (v 2017 52%) kaikista hakemuksista liittyi dokumentteihin (sekä tv- että radiodokumentteihin). Pitkien ja lyhytelokuvien osuus nousi hiukan ollen 29% (v. 2017 28%). Käsikirjoitustukianomusten määrä laski aikaisempaan verrattuna, kun taas tuotantotukianomusten määrä nousi hiukan edelliseen vuoteen nähden 30% / 39% (v 2017 46% / 33%).

Tukihakemusten määrä ja myönnettyt tuet käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

	Vuosi 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Hakemuksia yhteensä	175	160	154
Haettu yhteismäärä €	1 896 047	1 493 997	1 681 432
Tuettuja hankkeita	38	41	36
Myönnetty tuki €	309 500	274 500	228 000

Suunnittelu- ja / tai käsikirjoitustukea myönnettiin 7 kpl (-17 14 kpl)

Ennakkovalmistelutukea myönnettiin 11 kpl (-17 7 kpl)

Tuotantotukea myönnettiin 16 kpl (-17 18 kpl)

Muuta tukea myönnettiin 2 kpl (-17 2 kpl)

Säätiön tunnettuus kohderyhmässä eli ohjelmantekijöiden keskuudessa on hyvä. Uusia tuenhakijoita oli 55 (v. 2017 45). Kaiken kaikkiaan säätiöltä on koko toiminnan aikana hakenut tukea 694 eri hakijaa.

Ohjelmien käsittelemässä aiheissa näkyy edelleen pakolaisuus eri näkökulmista tarkasteltuna, mutta myös ihmisten erilaisten elämäntilanteiden prosessointi. Jonkin verran esiin nousi uutena tematiikkana myös naiseen kohdistunut häirintä ja epätasa-arvo. Tukitoiminnassa kirkon tehtävästä käsin nouseva painopiste ”Kirkko kutsuu ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaisee välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta” näkyy tukivalinnoissa. Tehdyistä 36 tukipäätöksestä 13 liittyi suoraan lapsia ja nuoria käsitteleviin ohjelmahankkeisiin tai -sarjoihin. Lapsivaikutusten arvioinnin näkökulmasta katsottuna tehdyillä tukipäätöksillä pyritään vahvistamaan em. arviointiin liittyvien tavoitteiden saavuttamista tukemalla lapsille sopivien ja heitä kehittävien ohjelmahankkeiden toteuttamista. Arviointia tehdään säätiölle tulevien hakemusten ja niissä olevien ohjelmahankkeiden sisältökuvausten, mm. käsikirjoitusten perusteella.

Tukea saaneet hankkeet on esitelty säätiön verkkosivuilla www.kirkonmediasaatio.fi/tukipaatokset 2018.

Kertomuskauden aikana hyväksyttiin 41 hankkeen loppuselvitykset. Pääosa tuetuista ohjelmahankkeista on edelleen edennyt sopimusten mukaisissa aikatauluissa. Vuonna 2015 tehty yhden ohjelmahankkeen siirtyminen tuotantoyhtiöltä toiselle ja siihen liittynyt jo maksetun tukimaksun palautus jäi toteutumatta yhtiön taloudellisen tilanteen johdosta ja siitä tehtiin 7 500 euron alaskirjaus.

Tv-esityksen kertomusvuonna saaneita dokumentteja olivat: Markku Heikkisen kaksi dokumenttia: Ei tietä kotiin, joka kertoo Kajaaniin muuttaneesta kongolaisesta perheestä, sekä Laulumies, joka kertoo ohjaajan oman isän muistisairaudesta, jonka läpi kuitenkin Maa on niin kaunis -laulu luo yhteyden isän ja pojan välille; Jouko Aaltosen ja Seppo Rustaniuksen dokumentti Sodan silmät, joka kertoo vuoden 1918 tapahtumista valokuvien kautta ja nimenomaisesti lasten osasta sodassa; Jussi Sandhun ohjaama 27 ensimmäistä vuotta, joka kertoo kehitysvammaisen aikuisen pojan ja hänen äitinsä elämästä pojan muutettua pois kotoaan; Juha-Pekka Tanskasen ohjaama Waiting for Barcelona, joka kertoo paperittomien pakolaisten asettumisesta Eurooppaan; Arto Halosen ohjaama, tositarinaan perustuva dramatisoitu dokumentti Takaisin valoon (Zara), joka kertoo ihmiskaupasta ja sen uhrin kokemuksista. Radiodokumenteista valmistui Katarina Blomqvistin toimittama lyhytdokumenttien sarja Kaikki pelissä, jossa peliriippuvaiset kertoivat elämästään. Sodan silmät, Takaisin valoon sekä Waiting for Barcelona dokumentit kiersivät useilla elokuvafestivaaleilla ja saivat niissä huomiota. Waiting for Barcelona on myös Jussi-ehdokkaana 2019.

Juhlakausina Yleisradio lähetti uusintoina useampia säätiön aikaisemmin tukemia ohjelmia.

Kirkon viestintäpäivillä Oulussa esitettiin em. säätiön tukema ohjaaja Markku Heikkisen dokumentti Ei tietä kotiin. Elokuva sai ensi-iltansa DocPoint elokuvafestivaalilla 2018 ja palkittiin siellä sekä yleisöpalkinnolla että kriitikon valinta -palkinnolla.

Tuetuista elokuvista esityksen saivat mm Juha Lehtolan ohjaama ja Kari Hotakaisen romaanin perustuva Ihmisen osa, Taru Mäkelän ohjaama Varasto 2, Heikki Kujanpään ohjaama Suomen hauskin mies, Selma Vilhusen ohjaama Hölmö nuori sydän. Lisäksi Klaus Härön ohjaama fiktioelokuva Tuntematon mestari valmistui vuoden lopulla ja sai ensi-iltansa tammikuussa 2019. Näiden ohella keväällä valmistui Tuomo Leinon ja Tiina Halosen ohjaama animaatioelokuva Passio, joka kertoo kärsimysviikon tapahtumista ja esitettiin TV1:ssä pääsiäisenä.

Sekä Lehtolan, Kujanpään että Vilhusen elokuvat ovat myös Jussi-ehdokkaana vuonna 2019. Vilhusen elokuva palkittiin myös Berliinin elokuvajuhlilla.

Arvioitaessa tuettujen ohjelmien näkyvyyttä on todettava, että televisiolähetysten katsojalukujen saanti ohjelman tuottajilta on satunnaista, mutta elokuvien osalta Suomen elokuvasäätiön tilastojen pohjalta on saatavilla säätiön tukeminen elokuvien katsojamäärät vuodelta 2018:

Varasto 2	95 317 (ensi-ilta helmikuussa)
Suomen hauskin mies	58 304 (ensi-ilta maaliskuussa)
Hölmö nuori sydän	65 276 (ensi-ilta lokakuussa)
Ihmisen osa	22 010 (ensi-ilta joulukuussa)

Television kohdalla katsojamääriin vaikuttaa erityisesti ohjelman lähetyspaikka, mm. viime vuosina dokumenttiprojektin ohjelmapaikka on ollut myöhäisillassa, joskin se siirtyy vuoden 2019 aikana torstain primetime -ajankohtaan.

Säätiö jakoi marraskuussa pidetyillä Oulun lasten- ja nuorten elokuvafestivaaleilla kymmenennen kerran palkinnon suomalaiselle lasten- ja nuortenelokuvalle, joka aiheeltaan ja käsittelyltään liittyy säätiön arvopohjaan. Palkinto myönnettiin nuorten elokuvan Supermarsu ohjaajalle Joonalle Tenalle. Palkittavan elokuvan valitsi säätiön hallituksen jäsen Pauli Juusela.

Tampereen elokuvajuhlilla jaettiin Kirkon mediasäätiön palkinto kotimaiselle elokuvalle nyt toista kertaa. Palkinnon sai ohjaaja Virpi Suutari dokumenttielokuvasta Yrittäjä. Palkinnon tuomarina toimi säätiön hallituksen jäsen Eva Wäljas.

Kevään aikana valmisteltiin Euroopan Union tietosuoja-asetuksen velvoittama tietosuojaseloste myös säätiön verkkosivuille. Lisäksi on seurattu elokuva-alalla käytyä keskustelua tasa-arvokysymyksistä ja seksuaalista häirinnästä erilaisissa tuotannoissa. Säätiön tukisopimuksissa seurataan yhteistä linjaa muiden alan toimijoiden kanssa. Vuoden aikana rahoittajatahoilta perättiin selkeämmin avoimutta myös tuen saajien sukupuolijakaumaan. Säätiön kertomusvuonna myöntämistä tuista 21 kpl (60%) kohdistui naispuolisille ohjelmantekijöille.

Yhteydenpito muiden rahoittajatahojen kuten niin Suomen elokuvasäätiön kuin AVEKin sekä Yle:n kanssa jatkui kiinteänä. Kirkon mediasäätiö oli edelleen mukana toteuttamassa yhdessä SESin ja AVEKin kanssa dokumenttielokuvaan liittyvää vaikuttavuustyöhanketta Elokuva muuttaa maailmaa. Kolme dokumenttielokuva sai yhteensä 90 000 euroa vaikuttavuustyön suunniteluun ja toteutukseen. Tukea saivat Zone2 Productions Oy:n tuottama Molenbeekin Merkurius (Aatos ja Amine), joka kertoo kahden pikkupojan ystävydestä ja jumalan etsinnästä Brysselissä, Tuffi Films Oy:n tuottama Ei koskaan enää, joka kertoo nuoren naisen kokemasta häirinnästä sekä Guerilla Films Oy:n tuottama Outouden laaksossa, joka kertoo tekoälyyn liittyvistä eettisistä kysymyksistä. KMS:n osuus projektissa oli 8 100 euroa. Hanke jatkuu vuonna 2019. Sekä Molenbeekin Merkurius että Outouden laaksossa -dokumentit ovat saaneet myös säätiön tuotantotukea. Ohjelmia näytetään sekä kouluissa että muissa tilanteissa, mm. seurakunnissa, ja niihin liittyy sekä oheismateriaaleja että keskustelutilaisuuksia.

Marraskuussa säätiö järjesti ohjelmantekijöille toimintasuunnitelman mukaisen iltapäiväseminaarin, jossa käsiteltiin säätiön tuenjaon periaatteita ja keskusteltiin asiantuntija-alustusten pohjalta etiikasta, elämäntarkastuksesta ja uskonnosta dokumenttien ja elokuvien teemoina. Säätiön asiamies vieraili joulukuussa esittelemässä säätiön toimintaa SESin järjestämässä DokInfo-tilaisuudessa.

Talous

Säätiön perustaneet seurakunnat tukevat säätiön toimintaa kolmivuotiskausittain vuosittain keskimäärin 0,07-0,17 euroa jäsentä kohden ja kirkkohallitus 35 000 eurolla. Perustajatahot suorittivat vuoden 2018 tukimaksuosuutensa lukuun ottamatta Mikkelin ja Imatran seurakuntia, jotka ovat jättäytyneet pois säätiön toiminnasta.

Vuoden 2018 talousarviossa oli budjetoitu tuloja 280 000 euroa. Säätiön saamat toiminta-avustukset olivat 279 919,97 euroa (v. 17 281 261,33 euroa). Muita avustuksia säätiölle toimintavuonna ei tullut (v. 17: 0 euroa). Taseen loppusumma oli 464 213,71 euroa (v. 17 504 505,14 euroa) ja tilikauden ylijäämä oli 12 728,37 euroa (v. 17 -47 533,55 euroa). Säätiön peruspääoma sekä säätiölle myönnetyt avustukset olivat sijoitettuna säätiön pankkitilille. Säätiön varallisuudesta peruspääoma on sijoitettuna pitkäaikaisena talletuksena. Korkotuotot olivat yleisen korkotason alhaisuudesta johtuen edelleen vaatimattomat eli 88,97 euroa (v. 17 83,45 euroa) ja rahoitustoiminnan tulos oli -205,61 euroa (v. 17 -170, 65 euroa).

Säätiö maksamat palkkiot vuonna 2018:

Säätiön hallituksen jäsenille maksetut kokouspalkkiot ja korvaukset:	11 918,00 euroa
Säätiön hallintoneuvoston jäsenille maksetut kokouspalkkiot:	758,50 euroa
Säätiön asiamiehelle maksettu palkkio:	8 597,65 euroa
Säätiön kirjanpitäjälle maksettu korvaus:	1 500,00 euroa

Säätiö ei ole toimintavuonna antanut lainoja tai vakuuksia lähipiiriin kuuluville tai tehnyt muitakaan säätiölain tarkoittamia toimia lähipiiriläistensä kanssa lukuun ottamatta edellä eriteltyjä hallitukselle, hallintoneuvostolle sekä toimihenkilöille maksettuja palkkioita ja korvauksia. Säätiö noudattaa lähipiiritoiminnassa periaatetta, ettei se myönnä lainoja tai vastikkeettomia etuja lähipiiriläisilleen.

Hallinto

Säätiön hallitukseen ovat kuuluneet kirkkohallituksen nimeäminä

Jäsenet

Taiteellinen johtaja Kirsi Tykkyläinen, Helsinki
 Toimittaja Kari Pyrhönen, Raasepori
 Tiedottaja Eva Wäljas, Tampere
 Viestintäpäällikkö Markku Jalava, Nurmijärvi
 Mediatuotantotojen päällikkö Tommy Mård, Porvoo
 Viestintäjohtaja Seppo Simola, Helsinki

Henkilökohtaiset varajäsenet

Toimittaja Elina Vitkala, Helsinki
 Tuottaja Leena Tomminen, Helsinki
 Viestintäpäällikkö Paula Heino, Turku
 Viestintäpäällikkö Mikko Hieta,
 Hämeenlinna
 Toimittaja Nina Granvik-Wallgren, Helsinki
 Uutispäällikkö Pauli Juusela, Kerava

Hallituksen puheenjohtajana toimi sääntöjen mukaan virkansa puolesta kirkon viestintäjohtaja Tuomo Pesonen. Varapuheenjohtajana toimi viestintäjohtaja Seppo Simola. Säätiön asiamiehenä jatkoi apulaisjohtaja Juha Rajamäki. Vuoden lopussa kautensa hallituksessa päättivät Seppo Simola, Kari Pyrhönen ja Tommy Mård.

Hallitus kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa.

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

Säätiön tilintarkastajina toimivat Tilintarkastusyhtiö Ernst & Young, päävastuullisena Pekka Räisänen, KHT, sekä Anne Vuorio, KHT, varahenkilönä Katariina Kaskimies, KHT.

Riskit ja tuleva kehitys

Perustajatahojen mukanaolo säätiön rahoituksessa kaudelle 2017-2019 on toteutunut suunnitellusti, ja arvioitu toimintatuotto on toteutunut. Perustajatahojen jatkopäätösten tekeminen seuraavalle kolmivuotiskaudelle 2020-2022 on tärkeä tavoite ja edellyttää säätiön toiminnan tunnetuksi tekemistä uusien luottamushenkilöiden parissa. Tässä erityisesti säätiön hallintoneuvoston rooli on merkittävä.

Kuten aikaisemminkin on todettu, säätiön vakiintunut toiminta dokumentti- ja elokuva-alan rahoittajana on lisännyt uusien tahojen kiinnostusta toisaalta tuenhakuun ja toisaalta odotuksia saada säätiö mukaan erilaisiin muihin elokuva-alan hankkeisiin. Näihin osallistumista joudutaan kuitenkin tarkkaan harkitsemaan.

Uusi voimaan astunut EU:n tietosuoja-asetus tuottaa hakemuksiin liittyvien tietojen keräämiseen ja säilyttämiseen lisääntyviä haasteita.

Säätiön mainepääoman ylläpitämisen suhteen on ainakin kaksi tekijää, jotka on otettava vakavasti huomioon: Vuoden 2017 elokuva-alalla esiin nostettu seksuaalinen häirintä ja tasa-arvokysymykset sekä niiden merkitys tuenhakijoita arvioitaessa sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa tehtävä tuenjakoperiaatteiden ja sopimusten sanamuotojen selkeyttäminen, jotta vältytään epäselviltä tilanteilta. Kevään 2019 aikana julkisuuteen noussut yhden tuetun hankkeen suunnitellusta sisällöstä poikkeavat linjaukset ja valmiin ohjelman ennakkoesittäminen ilman rahoittajatahojen lopullista hyväksyntää toi esiin, miten ohjelmien sisällöllistä seuranta yhteistyössä muiden rahoittajatahojen kanssa on tehostettava. Tämä on tärkeätä erityisesti siinä tapauksessa, kun ohjelma on suunniteltu esitettäväksi pelkästään verkossa eikä siihen siten sisälly esim. Yleisradion ohjelmatoiminnan säännöksiin pohjautuvaa valvontaa.

Säätiön toiminnan alusta asti mukana ollut asiamies tulee jäämään lähivuosina eläkkeelle ja se edellyttää uuden asiamiehen rekrytoimista jo hyvissä ajoin. Asiamiehen rooli on hyvin keskeinen tämän tyyppisessä säätiössä kuten Kirkon mediasäätiö, koska koko operatiivisen toiminnan pyörittäminen on hänen vastuullaan. Rekrytoinnin valmistelu on kirjattu vuoden 2019 säätiön toimintasuunnitelmaan.

Tuloksen käsittely

Hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämä 12 728,37 euroa siirretään edellisten tilikausien ylijäämätilille.